

Dansk civilsamfundsstøtte skal være førende i verden til at skabe forandring gennem lokale partnere

Dette er CISUs input til Danmarks kommende udviklingspolitiske strategi.

En strategi, der ambitiøst skal understøtte, at dansk civilsamfund og deres lokale partnere skaber forandringer på lokalsamfundenes betingelser. Vores erfaring viser, at netop **lokalt ledede partnerskaber bygger en solid bro mellem folkelig opbakning til udviklingssamarbejdet, både i Danmark og ude i verden.**

Danmark er et land, der engagerer sig i verden. Det kræver en høj grad af samtænkning af udenrigs-, sikkerheds- og udviklingspolitik. På tværs af sektorer skal vi engagere hinanden til at handle på de udfordringer, verden står overfor. Vi har brug for en verden, der handler sammen. **Derfor har vi brug for en udviklingspolitisk strategi, der sikrer, at danskerne kan engagere sig endnu mere sammen med folk** verden over, der har brug for støtte og solidaritet.

En styrkelse af civilsamfundet er også en styrkelse af det **borgerdiplomati**, der kan supplere de statslige og økonomiske diplomatiske forbindelser. Det bidrager til **konfliktforbyggende og fredsskabende arbejde, skaber folkeligt engagement i internationalt arbejde og understøtter lokale kræfter** for demokrati og menneskerettigheder.

Særligt de mange folkelige organisationer i Danmark er dygtige til at samarbejde med lokale partnere gennem lokale og græsrodders eksisterende strukturer. Når man arbejder i den direkte relation med civilsamfundet rundt om i verden, sker det ud fra et fokus på de lokalt ledede idéer og lokal implementering.

Samarbejdet mellem lokale partnere og folkelige danske organisationer er præget af en grundlæggende tillid og ligeværdighed, og stærk loyalitet over for de sager, som borgerne i udviklingslandene har samlet sig omkring.

Verden har de seneste år blandt andet været præget af politisk polarisering, krig i Ukraine, spændinger i Mellemøsten og tipping points indenfor klima og biodiversitet, som skaber øget klimasårbarhed i Afrika og over hele verden. Menneskerettighederne udfordres konstant over hele kloden. Reel og bæredygtig handling på kriserne kræver folkelig opbakning. **Danmark kan i kraft af en udviklingspolitisk strategi, som tager sit udgangspunkt i lokalbefolkningers ønsker**, bidrage til fred, stabilitet og klimaresiliens.

Der er brug for et civilsamfund, der står vagt om menneskerettighederne. Vi ser at demokrati, menneskerettigheder og råderum for civilsamfundsorganisationer globalt er under pres. Magten flyttes til de få fremfor til flertallet, og rettigheder undertrykkes. Det sker f.eks. ved, at marked og stat agerer ud fra fælles interesser, der styrker deres magtpositioner, men marginaliserer civilsamfundet. Samtidigt er såvel stat som marked afhængige af de demokratiske processer som civilsamfundets organisationer er med til at understøtte.

Det er derfor afgørende at sikre retten til at forsamles, retten til at organisere sig og retten til at ytre sig frit, for at civilsamfundet får mulighed for at fremme pluralistisk demokrati og kæmpe for deres interesser og holde magthavere til ansvar.

Konkrete inputs til udviklingspolitisk strategi

1. Dansk civilsamfundsstøtte skal via puljeordninger være førende i verden ift. at skabe forandringer igennem lokalt ledede partnerskaber. Puljetankegangen har en unik evne til at sikre, at der kan bygges videre på det som er igangsat lokalt, og som er meningsfuldt hos målgruppen.
2. Lokalt ledede partnerskaber bygger bro mellem folkelig opbakning til udviklingssamarbejdet i Danmark og ude i verden. Derfor skal folkelig opbakning og engagement være et selvstændigt mål i strategien. Det sikrer en bred opbakning, der bidrager til yderligere kulturel og innovativ udveksling, der understøtter borgerdiplomatiet.
3. Befolkningen i lande verden over har styrke og engagement til handling, som skaber den forandring, verdens tilstand kalder på. En ny udviklingspolitisk strategi skal tage udgangspunkt i ligeværdige partnerskaber, hvor udviklingsindsatser forankres lokalt.
4. Investeringer i civilsamfundet er en resiliensstrategi. En organisering af borgere, der står klar når en krise rammer, øger den generelle samfundsresiliens. Det gør den uanset, om det er en naturkatastrofe eller en politisk eller økonomisk krise.
5. Større investeringer i civilsamfundet kan blive en stærk en drivkraft til at engagere private finansieringskilder.
6. Investering i civilsamfundet har et transformativt potentiale i forhold til jobskabelse i hele samfundet. Samtidig kan det skabe bæredygtige løsninger på naturbevarelse og biodiversitet, der ofte udspringer af civilsamfundet og lokalsamfund.
7. Støtte til klimatilpasning skal være lokalt ledet og understøtte samarbejde mellem civilsamfund, den offentlige sektor og private aktører.
8. CISU ser gerne en større grad af langsigtet støtte til civilsamfundet. Forskning viser, at lokalt ledet udviklingssamarbejde kræver stabil, forudsigelig og tålmodig støtte. Stabil civilsamfundsstøtte understøtter derfor, at udviklingsaktører i højere grad kan lykkes med at sikre systemiske løsninger. En kortsigtet og tematisk omskiftelig strategi, der bliver betinget af en instrumentaliserings af støttekroner, har den modsatte effekt.

Civilsamfundet og sociale bevægelser har historisk skabt forandringer på kritiske tidspunkter. Civilsamfundet er mange steder meget afgørende for at skabe og **opretholde social sammenhængskraft**, og især for at **skabe gejst og agens** hos borgerne. En udviklingspolitisk strategi kan ikke skabe den nødvendige forandring, hvis den udelukkende bygges op om tiltag drevet af stat og privatsektor. Der skal folk til, og der skal opbygges en tillid hos folket til de løsninger, der kommer ovenfra og udefra.

Borgere organiserer sig, og det har de altid gjort.

Også i de lande, som ikke på papiret kan betegnes som demokratiske, samler folk sig for at gøre deres stemme gældende. Folk organiserer sig i modstand. Folk samler sig om sager, de vil fremme. Og det gør de i de lokalsamfund og befolkningsgrupper, de er en del af. Det er sådan, ideer opstår, og sådan, samfund udvikler sig og politik kan ændres. **Den styrke, der ligger i civilsamfundet, har brug for tillid, støtte og solidaritet** mere end nogensinde.

Alt vedvarende forandring starter derfor hos de mennesker, forandringen skal gavne.

Men vi er kommet til et sted i historien, hvor mange borgere i verden ikke længere spiller en central rolle i udviklingen af deres egne samfund. Alt for mange stater bruger repressive metoder for at føre en mere autoritær politik, hvor en mindre elite, militær, økonomisk eller sekterisk, bestemmer. De foruroligende nedadgående tendenser for frihedsrettigheder og tab af tillid til magthavere kræver, at vi erkender, at **nu er et afgørende tidspunkt at sikre stærke civilsamfund**. En reel investering i civilsamfundet skaber den **samfundsresiliens**, der er brug for i de kriser, folk møder verden over.

Gode løsninger på klimatilpasning, sundhedsudfordringer, lokal energiforsyning, og landbrugstekniker kan sagtens komme fra en privatsektor eller en innovativ aktør. Men de ideer kommer kun til live og **forbliver bæredygtige, hvis der er folkelig opbakning** til dem, og hvis de kan forankres i de samfundsstrukturer, som eksisterer. Der, hvor folk allerede er organiserede. Når man investerer i civilsamfundet, investerer man også i et fundament for, at virksomheder og private kan engagere sig i udviklingssamarbejdet. På den måde bidrager virksomheder til at øge den samlede udviklingsfinansiering.

CISU og vores 302 civilsamfundsorganisationer mener, at den udviklingspolitiske strategi skal fokusere på de stærke forandringer, en lokalt ledet udviklingstilgang skaber.